

POSJETI

Posjet švicarskih speleologa

U Zagreb je 6. travnja 2007. doputovalo desetak švicarskih speleologa, uglavnom iz Züricha i okolice, članova Schweizerische Gesellschaft für Höhlenforschung, koje je vodila Teodora Rudolph. Došli su kao gosti naših prijatelja iz SO PDS »Velebit«, a među njima je bio i René Scherrer, moj stari poznanik, bivši predsjednik Švicarskog speleološkog saveza. Budući da to nisu mogli velebitaši, dočekali smo ih u prijepodnevnim satima Marija Majer i ja te smo ih odveli na razgledanje Veternice, gdje nas je dočekaio i Siniša Jembrih. Nakon obilaska turističkog dijela Veternice odveli smo ih popodne u Zagreb, gdje su se s njima sastali velebitaši i s njima otputovali prema Lici. Dio Švicaraca posjetio je s velebitašima jamu Munižabu na Velebitu, a dio Nacionalni park Paklenicu i špilju Modrić u Rovanjskoj.

Vlado Božić

Vlado Božić

Švicarci sa svojim vodičima pred ulazom u špilju Veternicu

Posjet speleologa iz Salzburga

Ove godine ponovo su nas posjetili naši dragi gosti iz kluba »Landesverein für Höhlenkunde« iz Salzburga, Austrija, zajedno s jednim Švicarcem, a mi smo se kao dobri domaćini potrudili da im što više toga ponudimo. Pošto im se prošli put toliko dopalo na Glavici, oni su zaželjeli ponovo tamo prespavati jednu noć. U dom na Glavici stigli su u srijedu 6. lipnja popodne nakon mukotrpnog probijanja kroz promet u Škorpikovoj ulici. Gazdarica s Glavice opet je ostavila dobar dojam gostoprimstvom i dobrom klpom.

Sljedeće jutro povelu smo ih Boltek i ja s Glavice put Jopićeve špilje. Dio gostiju otišao je posjetiti Slunj, dok nas je većina ušla u Jopićevu. Odveli smo ih do Dvorane s plavim sigama. Cijela im se špilja, sa svojim svjetlucavim sigama, prilično svidjela, pa su odvojili dio vremena i na »photo session«. Pri izlasku, vrijeme se baš nije iskazalo, pa nam nakon što nas je kiša dobro oprala nije preostalo drugo no da se uputimo u Poljanak kod Plitvica, gdje smo organizirali spavanje u kućicama i našli se s ostatkom ekipe. U petak ujutro najprije smo se prošetali do velikog Plitvičkog slapa, a nakon toga posjetili Baraćeve špilje. Imali smo sreće jer je vodič dobro govorio njemački. Zatim smo im htjeli pokazati Kojinu jamu, ali smo, na žalost, nakon malih peripetija s GPS-om, špilju našli prekasno, tako da smo odustali od ulaska taj dan. Naravno, i opet smo fino pokisli.

Na večer smo se Boltek i ja oprostili s našim gostima, a Salcburžani nastavili svoje putovanje sami.

U subotu je dio ekipe ipak otišao u Kojinu jamu, iz koje se vratio zadivljen njenom ljepotom i s velikim ulovom fotki. Ostatak se ponovo prošetao plitvičkim nacionalnim parkom. U nedjelju se dvoje Austrijanaca moralo vratiti doma, a većina je preko Gračaca, gdje su posjetili Cerovačke špilje, otišla do Tribnja kod Sta-

Vlado Božić

Naši gosti pred ulazom u Jopićevu špilju

rigrada. Tamo jedan njihov član ima vikendicu u kojoj su se smjestili. Sljedeći dan priuštili su si malo ljenčarenja uz more, a na večer su posjetili Zadar.

U utorak su poduzeli veliku turu kroz Malu i Veliku Paklenicu, gdje su obišli golemi portal špilje Lucinke u Maloj i bunkere u Velikoj Paklenici. U srijedu je slijedio obilazak slapova rijeke Krke i Šibenika, a u četvrtak su, nakon što se društvo opet rastalo od troje svojih članova koji su otišli kući, posjetili špilju u Modriću.

Tamo su opet ostali impresionirani bezbrojem sigi i vođenjem jednog simpatičnog zadarskog špiljara koji im je savjetovao posjet kanjonu rijeke Krupe i Kudinom mostu, a to su oni i učinili sljedeći dan. Za Krupu su tvrdili da je mješavina Plitvica i Krke, te utvrdili da je njena kristalno bistra voda ledeno hladna. Vratili su se puni dojmova i s izvora rijeke Krnjeze.

U petak 16. lipnja, ono što je preostalo od početne skupine od 11 Austrijanaca i jednog Švicarca, vratilo se kući najprije Jadranskom

Vlado Božić

Austrijanci u Gornjoj Baračevoj špilji

Vlado Božić

Austrijanci su također posjetili i Plitvička jezera i tamošnje špilje

magistralom pa preko Slovenije, a doma ih je dočekala dosadna salcburška kišica.

Sve u svemu mora se priznati, Austrijanci su imali bogat itinerar i, sudeći po izvještaju i dojmovima o cijelom izletu Waltera Klappachera,

pri tome su prilično uživali. Također su ponovili svoj poziv na uzvratni posjet, a zaželjeli su i ponovo doći. Što se nas tiče, njima su naša vrata uvijek širom otvorena.

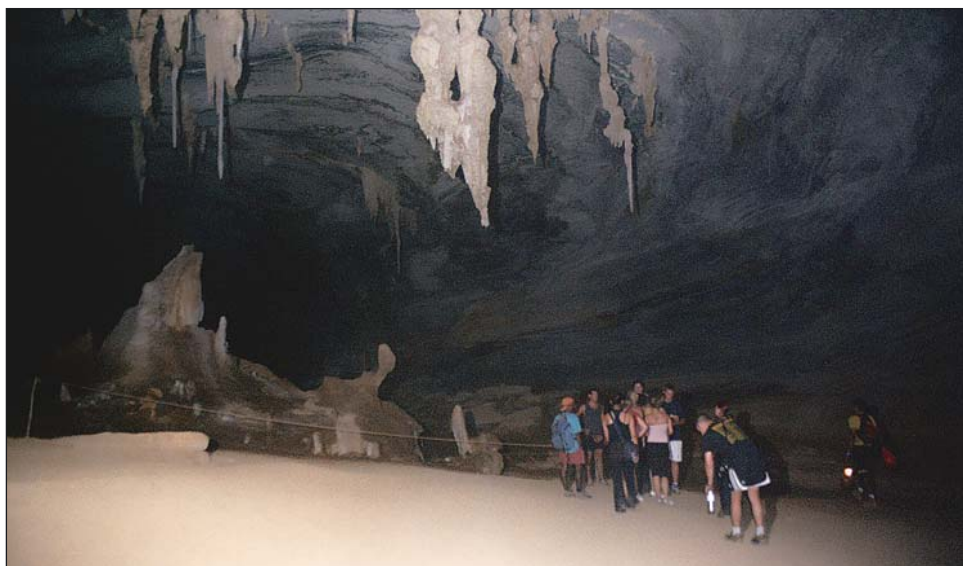
Tina Bosner

Posjet špilji Lapa Doce u Brazilu

Na moje veliko veselje mogu se pohvaliti da sam posjetio jednu špilju u Brazilu! Ali prije posjeta špilji nekako sam morao tamo stići. Dakle, o čemu se radi? U ljeto 2007. godine, točnije od 20. srpnja do 15. kolovoza, sudjelovao sam na studijskom putovanju po Brazilu. Organizirali su ga profesori Vladimir Bermanec i Zoran Stiperski s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu u suradnji s dr. sc. Ricardom Scholzom sa Sveučilišta u Belo Horizonteu u Brazilu, za studente Zagrebačke škole ekonomije i managementa i studente geologije Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. S obzirom na to da je Brazil peta zemlja po veličini u svijetu, tj. oko 152 puta veći od Hrvatske, bilo je poprilično teško osmisliti put na kojem bismo upoznali cijelu zemlju. Zbog toga, a i zbog povećanog zanimanja za geološke znamenitosti, usmjerili smo pažnju na tri brazilske države (regije): Bahia, Minas Gerais i Rio de Janeiro.

Špilja o kojoj želim nešto reći nalazi se u državi Bahia u Nacionalnom parku Chapada Diamantina, oko 330 km zapadno od milijunskoga grada Salvadora. Bliža točka za orijentaciju je slikoviti gradić Lencois od kojeg je špilja udaljena oko 20 km prema sjeverozapadu. A sada, konačno, o samoj špilji. Radi se o špiljskom sustavu nazvanom Lapa Doce I, II i III, što znači »slatka špilja«. Sustav se ubraja u jedan od deset najvećih u Brazilu, a dužine je oko 17 km. Za posjetitelje je otvoren kanal dužine 850 m koji je zapravo dio špilje Lapa Doce I. Pristup započinje kod turističke kuće do kuda smo se dovezli kombijima.

S nama su krenula dva vodiča koji su sa sobom za rasvjetu nosili jedan plinski fenjer i reflektor koji se napajao iz akumulatora u ruksaku. Pitao sam se kako će tako »puno« svijetla biti dovoljno za nas dvadeset, ali nisam se pretjerano zabrinjavao, valjda znaju što rade. Prilaz je najprije kroz visoku vegetaciju, potpuno drugačiju

Marko Budić

Veliki prostor špilje Lapa Doce

od one na koju smo navikli kod nas. Tu i tamo otvorio bi se pogled na imponantan »kanjon« u kojem se nalazio otvor špilje. Počeli smo se spuštati sve niže u kanjon i tako dobivati dojam koliko je to sve zapravo glomazno i veliko. Stijene su bile izrazito uslojene, a blokovi koji su se odlomili od pojedinog sloja ležali su razbacani okolo i pomalo nas zabrinjavali. Pomisao da bi se tako nešto moglo odlomiti dok smo mi tamo nije bila ugodna. Posebno sam se iznenadio kad sam ugledao visoko drvo koje je na kori debla imalo debele i jako oštre bodlje. Na to se ni Tarzan ne bi popeo, pomislio sam.

Spuštanje se nastavilo još malo i ubrzo smo došli do ulaza u našu »slatku špilju« i, moram priznati, bio je imponantan. S visinom od 20-ak i širinom od 15-ak metara bio je jedan od najvećih koje sam ikad vidio. Pod je bio prekriven hrpom stijena i odlomljenih slojeva koji su tijekom vremena ovamo padali te nas je vodič upozorio da budemo tihi kako jekom ne bismo potaknuli rušenje blokova sa stropa. Svi su, pomalo zgroženi veličinom blokova, bez pogovora poslušali i u tišini silazili u unutrašnjost špilje.

Ipak, ona plinska lampa bila je donekle dovoljna za sve nas, ali smo se morali držati zajedno. Kanal je bio poprilično jednostavno građen, velikih dimenzija, s glatkim stropom i relativno malo ukrasa te je podsjećao na predimenzionirani tunel neke autoceste. Dok smo hodali, vodič nas je upozoravao da se ne udaljavamo sa staze kako ne bi slučajno uništili neki stalagmit, iako ih nije bilo puno. Jedan od njih, vjerojatno najpoznatiji, bio je stalagmit u obliku divovske ženske dojke pa ima i prikladno ime: Dojka! Drugi je oblikom i nagnutim položajem podsjećao na toranj u Pisi. Svi ti speleotemi bili su dodatno ograđeni špagom ili sajlom radi zaštite od preznatiželjnih turista. Svakih 50-100 m stali bismo i vodič bi nam pričao priču vezanu uz neki stalagmit ili stalaktit. Kod nekih se i poigrao sa svjetlom i sjenom te uspio napraviti velikog lava na kojem je jahao kolega iz naše grupe.

Dok je naše društvo slušalo vodiča, nekoliko sam se puta malo udaljio i pokušao slikati taj veliki prostor. Prizor je bio nadasve zanimljiv: trčim okolo po golemom tunelu bez svjetla i ispucavam blic svakih 5 sekundi! Rezultat nisam mogao odmah vidjeti jer nisam imao digitalni fotoaparati, ali sad, kad su filmovi već razvijeni,

Marko Budić

Dio kanjona u kojem je ulaz u špilju Lapa Doce

mogu reći da nije baš spektakularan. Na sredini turističkog dijela kanala zastali smo kako bismo doživjeli gotovo potpun mrak i tišinu. Mrak je bio sasvim u redu, ali umjesto tišine doživjeli smo neumoljivo podrigrivanje jednoga kolege, uz dodatnu jeku.

Pitao sam se kako ćemo izaći, ima li ta špilja stvarno dva otvora, ulaz i izlaz, ili ćemo se tih istih 850 m vraćati natrag. Odgovor je došao ubrzo. Bila je to svjetlost koja je prodirala u unutrašnjost špilje kroz izlaz nešto manjih dimenzija od ulaza. Bilo mi je žao što je sve već gotovo jer sam se baš naviknuo na podzemne uvjete u kojima sam dosta često boravio.

Nakon izlaska iz špilje morali smo još malo hodati do makadamske ceste, na kojoj nas je dočekaio improvizirani štand s hladnim kokosovim orasima. Nismo puno razmišljali, svatko je uzeo jedan. Onako hladan i svjež sok bio je u divljini pun pogodak za liječenje duše i tijela. Dio društva se odlučio do turističke kućice vratiti kombijem, a nas nekoliko nadobudnijih krenuli smo, uz zalaz sunca, pješice po makadamu. Kod kućice su se ljudi prije polaska još malo odmorili, dok sam ja pokušao snimiti nekoliko fotografija zalaska sunca. Na poziv naših vjernih i pomalo žestokih vozača ubrzo smo svi kombijima krenuli prema našoj bazi u gradiću Lencoisu.

Eto, mogao bih još mnogo toga reći o dogodovštinama s ovoga nevjerojatnog putovanja, ali mislim da nema više mjesta na papiru. U svakom slučaju, Brazil sam posjetio prvi, ali definitivno ne i zadnji put!

Marko Budić